

ปัจจัยด้านข่าวสารที่มีความสัมพันธ์กับโภชนาการของประชาชนในจังหวัดเลย

นางสาวปฤษฎางค์ จันทร์บุญเรือง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-583-574-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019211 117898800

INFORMATION FACTOR RELATED TO FOOD HABITS
OF POPULATION IN LOEI

Miss Prisdrang Jonboonreang

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partail Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Public Relations
Graduate School
Chulalongkorn University

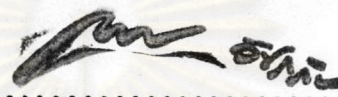
1993

ISBN 974-583-574-9

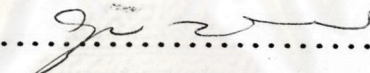
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยด้านข่าวสารที่มีความสัมพันธ์กับโภชนาการของประชาชนในจังหวัดเลย
โดย นางสาวปฤษฎางค์ จันทร์บุญเรือง
ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์พชณี เชษฐจรธธา

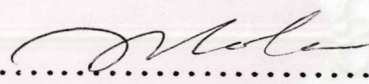

บัณฑิตวิทยาลัย รุจีาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพล เบญจรงค์กิจ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์พชณี เชษฐจรธธา)

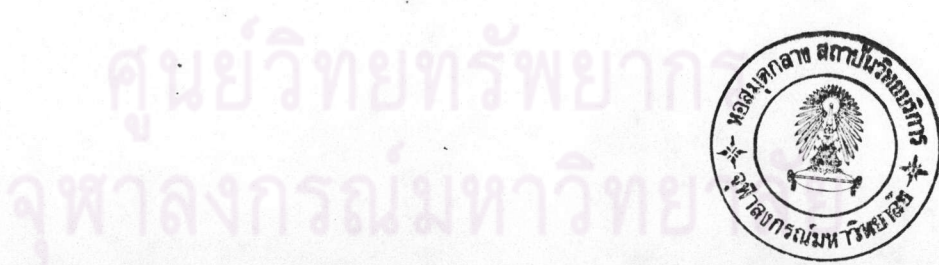

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์อุบลารม ปิติพัฒนะโฆษิต)

ปฤษฎางค์ จันทน์บุญเรือง : ปัจจัยด้านข่าวสารที่มีความสัมพันธ์กับโภชนาการของประชาชน
ในจังหวัดเลย (INFORMATION FACTOR RELATED TO FOOD HABITS OF
POPULATION IN LOEI) อ.ที่ปรึกษา: รศ.พัชนี เทยจรรยา. 129 หน้า.
ISBN 974-583-574-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านข่าวสารที่มีความสัมพันธ์กับโภชนาการของ
ประชาชนในจังหวัดเลย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 390 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ
รวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
t-test ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ซึ่งประมวลผลโดย
คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS^X

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ประชาชนส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์ในระดับสูง สำหรับสื่อวิทยุ หนังสือพิมพ์
นิตยสารหรือวารสาร และสื่อบุคคลเปิดรับในระดับต่ำ
2. ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ด้านโภชนาการและโภชนาการในระดับปานกลาง
3. ประชาชนในเขตเมืองมีปริมาณการเปิดรับข่าวสารไม่แตกต่างจากประชาชนใน เขตชนบท
โดยสื่อมวลชนมีประสิทธิภาพต่อการให้ข่าวสารสำหรับประชาชน ใน เขต เมือง สื่อบุคคลมีประสิทธิภาพต่อการ
ให้ข่าวสารสำหรับประชาชนใน เขตชนบท
4. ประชาชนใน เขต เมืองมีความรู้ด้านโภชนาการและโภชนาการดีกว่าประชาชนใน เขตชนบท
5. สื่อหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์กับความรู้ด้านโภชนาการของประชาชน
6. ปริมาณการเปิดรับข่าวสารและความรู้ด้านโภชนาการมีความสัมพันธ์กับโภชนาการของ
ประชาชน
7. ความรู้ด้านโภชนาการและปริมาณการ เปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพล
ต่อโภชนาการ

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์.....
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....
ปีการศึกษา 2536.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C550974 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD: FOOD HABITS/MEDIA EXPOSURE/KNOWLEDGE

PRISDRANG JONBOONREANG: INFORMATION FACTOR RELATED TO FOOD HABITS OF POPULATION IN LOEI. THESIS ADVISOR: ASSOC.PROF. PATCHANEE CHEYJUNYA. 129 PP. ISBN 974-583-574-9

The purpose of this research was to study information factor related to Food Habits of population in Loei. Questionnaires were used to collect data from a total of 390 samples. frequency, percentage, mean, t-test, pearson's product moment correlation coefficient and multiple regression were employed for the analysis of data. SPSS^X program was used for data processing.

The Results of the Study were as follows:

1. Most of the population exposed media from television in the high level, and radio, newspaper, magazine or journal and personal media in the low level.
2. Most of the population have knowledge of nutrition and food habits in the moderate level.
3. The population in urban have media exposure diversified from the population in rural, is that, mass media have efficiency to inform the population in urban but, personal media have efficiency to inform the population in rural.
4. The population in urban have knowledge of nutrition and food habits better than the population in rural.
5. The newspaper exposed are correlate with knowledge of nutrition.
6. Media exposure and knowledge of nutrition are correlate with food habits of the population.
7. Knowledge of nutrition and media exposure from mass media deemed as significant variable toward food habits.

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์

สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ

ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลือและความกรุณาจากอาจารย์
ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์พจน์ เศษจรรยา ที่ท่านให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ตลอดจนการแก้ไข
เรียบเรียงวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบญจรงค์กิจ ประธานในการสอบวิทยานิพนธ์
รองศาสตราจารย์อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโฆษิต กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ
คณาจารย์ทุกท่าน ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ ที่กรุณาแนะนำทางด้านสถิติ และเจ้าหน้าที่
กองโภชนาการ กระทรวงสาธารณสุข ที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือทางด้านเอกสารวิชาการ

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ พกากรอง อาจารย์วาศสนา คิษฐพรหม
และอาจารย์ธารณา กาญจนรจิต สถาบันราชภัฏเลย อาจารย์สุนทรี ศรีมงคล สำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอปากชม จังหวัดเลย ที่กรุณาช่วยเหลือในการลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวม
ข้อมูล และขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาญคณิต ก.สุริยะมณี มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ให้
การสนับสนุนและช่วยเหลือ

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้กำลังใจ จนทำให้งานวิจัยสำเร็จ
ลุล่วงไปด้วยดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปฤษฎางค์ จันทร์บุญเรือง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ

บทที่

1	บทนำ.....	1
	ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์.....	6
	สมมติฐาน.....	6
	ขอบเขตการวิจัย.....	6
	นิยามศัพท์.....	6
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2	แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	37
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	37
	ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	38
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
	เกณฑ์การให้คะแนน.....	39
	การทดสอบเครื่องมือ.....	44
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
	การประมวลผลข้อมูล.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิจัย.....	47
	ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เชิงพรรณา.....	47
	ข้อมูลด้านประชากร.....	47
	การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล.....	53
	โภชนนีสัยและความรู้ด้านโภชนาการ.....	61
	ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน.....	63
	สมมติฐานข้อที่ 1-5.....	63
5	สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	76
	สรุปผลการวิจัย.....	76
	อภิปรายผลการวิจัย.....	79
	ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	84
	ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย.....	85
	บรรณานุกรม.....	86
	ภาคผนวก.....	94
	ประวัติผู้วิจัย.....	129

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนรวม ประชาชนในเขตเมือง และประชาชนในเขตชนบทจำแนกตามเพศ.....	48
2 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนรวม ประชาชนในเขตเมือง และประชาชนในเขตชนบทจำแนกตามอายุ.....	49
3 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนรวม ประชาชนในเขตเมือง และประชาชนในเขตชนบทจำแนกตามระดับการศึกษา.....	50
4 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนรวม ประชาชนในเขตเมือง และประชาชนในเขตชนบทจำแนกตามอาชีพ.....	51
5 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนรวม ประชาชนในเขตเมือง และประชาชนในเขตชนบทจำแนกตามรายได้.....	52
6 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามการเปิดรับสื่อประเภทต่าง ๆ..	53
7 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสาร จากสื่อรวมทุกชนิด.....	54
8 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสาร จากสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ และสื่อบุคคลรวมทุกชนิด.....	55
9 แสดงปริมาณเฉลี่ยในการเปิดรับข่าวสารประเภทต่าง ๆ จากสื่อวิทยุ.....	56
10 แสดงปริมาณเฉลี่ยในการเปิดรับข่าวสารประเภทต่าง ๆ จากสื่อโทรทัศน์.....	57
11 แสดงปริมาณเฉลี่ยในการเปิดรับข่าวสารประเภทต่าง ๆ จากสื่อหนังสือพิมพ์....	58
12 แสดงปริมาณเฉลี่ยในการเปิดรับข่าวสารประเภทต่าง ๆ จากสื่อวิทยุสาร หรือวารสาร.....	59
13 แสดงปริมาณเฉลี่ยในการเปิดรับข่าวสารประเภทต่าง ๆ จากสื่อบุคคล.....	60
14 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามระดับโภชนาการ.....	61
15 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามระดับความรู้ด้านโภชนาการ...	62
16 แสดงค่าผลการทดสอบความแตกต่างของปริมาณการเปิดรับข่าวสาร จากสื่อรวมทุกชนิดระหว่างประชาชนในเขตเมืองและประชาชนในเขตชนบท.....	63

17	แสดงค่าผลการทดสอบความแตกต่างของปริมาณการเปิดรับข่าวสาร จากสื่อมวลชนระหว่างประชาชนในเขตเมืองและประชาชนในเขตชนบท.....	64
18	แสดงค่าผลการทดสอบความแตกต่างของความรู้ด้านโภชนาการระหว่างประชาชน ในเขตเมืองและประชาชนในเขตชนบท.....	65
19	แสดงค่าผลการทดสอบความแตกต่างของโภชนาณิสัยระหว่างประชาชนในเขตเมือง และประชาชนในเขตชนบท.....	66
20	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างปริมาณการเปิดรับข่าวสาร จากสื่อรวมทุกชนิดกับความรู้ด้านโภชนาการของประชาชน.....	67
21	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างปริมาณการเปิดรับข่าวสาร จากสื่อทุกชนิดกับความรู้ด้านโภชนาการของประชาชน.....	68
22	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างปริมาณการเปิดรับข่าวสาร จากสื่อมวลชนกับความรู้ด้านโภชนาการของประชาชน.....	69
23	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างปริมาณการเปิดรับข่าวสาร จากสื่อรวมทุกชนิดกับโภชนาณิสัยของประชาชน.....	70
24	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างปริมาณการเปิดรับข่าวสาร จากสื่อทุกชนิดกับโภชนาณิสัยของประชาชน.....	71
25	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างปริมาณการเปิดรับข่าวสาร จากสื่อมวลชนกับโภชนาณิสัยของประชาชน.....	72
26	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างปริมาณการเปิดรับข่าวสาร ด้านโภชนาการจากสื่อรวมทุกชนิดกับโภชนาณิสัยของประชาชน.....	73
27	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างความรู้ด้านโภชนาการกับ โภชนาณิสัยของประชาชน.....	74
28	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวพยากรณ์เฉพาะที่มีนัยสำคัญ ทางสถิติกับโภชนาณิสัยของประชาชน.....	75
29	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารจาก สื่อวิทยุ.....	95
30	แสดงจำนวนและร้อยละของความบ่อยครั้ง ในการฟังรายการวิทยุ ประเภทต่าง ๆ.....	96

ตารางที่	หน้า
31 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารจาก สื่อโทรทัศน์.....	97
32 แสดงจำนวนและร้อยละของความบ่อกครั้ง ในการดูรายการโทรทัศน์ ประเภทต่าง ๆ.....	98
33 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารจากสื่อ หนังสือพิมพ์.....	99
34 แสดงจำนวนและร้อยละของความบ่อกครั้ง ในการอ่านหนังสือพิมพ์ คอลัมน์ต่าง ๆ.....	100
35 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารจาก สื่อวิทยุหรือวารสาร.....	101
36 แสดงจำนวนและร้อยละของความบ่อกครั้ง ในการอ่านวิทยุหรือวารสาร คอลัมน์ต่าง ๆ.....	102
37 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามความบ่อกครั้งในการเปิดรับ ข่าวสารจากสื่อบุคคล.....	103
38 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ใน การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล.....	104
39 แสดงจำนวนและร้อยละของความบ่อกครั้ง ในเนื้อหาที่พูดคุยกับบุคคลต่าง ๆ....	105
40 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามระดับโภชนาการ.....	106
41 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามจำนวนที่ตอบถูก และตอบผิดเกี่ยวกับความรู้ด้านโภชนาการ.....	110

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย